

Jenny Lumivaaran Kumolasta Kuortaneelle

U seimmat Jenny Mäki-Hallilan (s. Kuusmin) ikätoverit tavoittaa helposti kotoaan. Tämä ei vain päde Jennyn, sillä haastattelupyynnön lupa herkesi vasta kovan allakoinnin jälkeen. Maanantaina alustus syöpäyhdistyksen tilaisuudessa, tiistai muuten varattu ja keskiviikonkin aamupäivä oli merkitty jo kuoroharjoitukseen.

Jennyn kuuluminen kymmeneen eri yhdistykseen on tehnyt hänestä koko maakunnan hyvin tuntemaan kuortanelaisen ja kaikkien karjalaisten tuttavaksi ja ystävänä.

Hänestä jos kestään voi sanoa: iloinen, ystävällinen ja eläväinen karjalainen. Kymmenet vuodetkaan eivät ole pystyneet Jennyä hiljentämään. Keskiviikon ilta-päivän haastattelukahveille oli kielloistamme huolimatta katettu sen kymmenet sortit. Vielä meitä rapuilla saatellessaan Jenny pahoitteli karjalanpiirakoiden puuttumista kahvipöydästä. Niiden kohdalla kieltoimme onneksi tehosi.

Neljännän sortin jälkeen saimme raivattua kahvipöytää sen verran, että Radio Dein toimittajan Anne Ristikankaan mikrofonin voitiin asettaa serviisiin lomaan.

Haastattelurunkona

toimi juuri painosta tullut Kokkonniemi- kyläkirja. Jennyn, toimittuskunnan jäsenen ja kirjoittajan hyvä kylätuntemus ja terävä muisti tulevat hyvin esiin monissa kirjoituksissa. Tämän lisäksi hän on toiminut tukiasiantuntijana, muistajana muille kirjoittajille.

Mummolammella

Jenny on ensimmäisiä paljaskalkaisia lumivaaralaisia. Sieltä Kuusmin perhe muutti tytön ollessa kaksivuotias Jaakkiman pitäjän Kokkonniemen kylän pohjoisosaan kauniin ja jylhäntaisen Mummolammen rannalle. Paikan nimi oli hyvin sattuva, sillä mummo Maria Karpova seurasi muuttanutta Jussin perhettä. Ale-setä kirjoineen ja gramofoneineen liittyi myös joukkoon. Kokkonniemäläiseksi syntyivät Eino, Eevi, Meeri ja Yrjö.

Mummolammen lasten mieluisa harrastus oli uiminen. Rauhahan rykmentti oli rakennuttanut lammien itäpään varus-

Puu pudottaa varjoon jääneet oksansa, vihreä kurot-tautuu kohti valoa jaksakseen ja kantaakseen elämää ...siinäkö se on? Lisäksi ne lämpöisessä kotipellon mullassa vahvistuneet juuret, kevään sinivuokkorin-teet ja se käen kukunta kallioiden kertaamana ...



Jenny Mäki-Hallila

kunnan käyttöön uimalaitoksen korkeine hyppytorneineen. Niin kylän väki kuin lahdenpohjalaisetkin saivat harjoitella siellä vesitemppuja ja suorittaa "vesimaisterin" tutkinnon uimakouluissa. Tämä hiihto ja uintiharrastus ovat taanneet Jennylle harvinaisen hyvän kunnan. Polskuttelu jatkuu nyt kesäisin Kuortanejärven ja talvisin uimahallissa.

Noin viisitoista vuotta perhe sai elää mieluisella paikalla. Sotatalvea seurasi evakkoon lähtö. Maria-mummon kohtaloksi koitui Putikon junaonnettomuus,

jossa sotilasjuna iskeytyi evakokojunan härkävaunuihin.

Jussin vanhemmat olivat ortodokseja. Jenny muistaa hyvin heidän kodin Kumolassa, erityisesti talon peräkammarin puhtauden ja kauneuden. Lapsen silmiin kaiken kattava suuri palmu oli harvinainen komistus senaikaisissa taloissa. Maria-mummon selän taakse lapset vetäytyivät turvaan sanasateelta silloin, kun heidät oli tavattu joron jäljiltä.

Kuortaneella

Sodan jälkeen Kuusmin perhe asui Heinolassa. Jenny siirtyi opiskelemaan ja pitkäaikainen työpaikka löytyi Kuortanelta. Sadat kuortanelaiset ovat saaneet Jennyltä ensimmäisen kapaloinnin ja tuhannet parantavaa apua. Terveystieteiden ammattiin kuuluu sairauksien ennakoita ehkäiseminen. Suuri merkitys on myös potilaiden ystävällisellä kohtelulla.

Havaitsin tutkiessani Jaakkimalaisten Seuran pöytäkirjoja, että Jenny on ollut aina mukana kokouksissa. Niinpä Karjalan Liitto on jo vuosia sitten palkinnut hänen aktiivisuutensa kultaisella ansiomerkillä niin karjalaisen kuin pohjalaisen kulttuurin vaalimisesta.

Nyt ansioluetteloon liitetään

Kokkonniemi-kyläkirja. Se ei käsittelee vain kylähistoriaa vaan kertoo monipuolisesti ja mielenkiintoisesti koko Sieklahtea ympäröivästä Jaakkimasta.

Riipaiseva on Jennyn kuvaus matkastaan vuonna 1991 ensi kertaa kotikonnuille Mummolammen rannalle. Paikalla näkyi vain talon perustan kivet. Silloin muistui katsojalle naapurin Yrjön kertoma uni- Kuusmin talon kaikki seinät olivat lasia. Mielikuvitus kehysti lasitalon sisälle koko perheen elämänsisällön.

Pohdin, mistä Jenny on ammentanut positiivisuuttaan ja elämänmyönteisyyttään. Kaikkien koemme vastoinkäymisiä. Puu pudottaa varjoon jääneet oksansa, vihreä kurottaa uusia koki- ti valoa jaksakseen ja kantaakseen elämää ...siinäkö se on? Lisäksi ne lämpöisessä kotipellon mullassa vahvistuneet juuret, kevään sinivuokkorinteet ja se käen kukunta kallioiden kertaamana ...

Jennyn vaiherikas historia ei mahdu yhteen paksuunkaan kirjaan, vaan tarvittaisiin moniosainen kirjasarja. Kannatti kuunnella ja kannattaa lukea!

Kari Jääskeläinen
Seinäjo

Arvokas lahjoitus Erkki Einolan jäämistöstä

Jaakkimalaisen varatuomari Erkki Einolan hyvin arvokas kirjasto on luovutettu hänen tahtonsa mukaisesti.

Erkki Einola kuoli 79-vuotiaana marraskuussa 2007. Hän tahtoi lahjoittaa laajan kirjastonsa eri yhteisöille.

Osan tästä sai Turun Karjala-Seura. Lisäksi seuralle lahjoitettiin runsaasti tuohitöitä, ne ovat kiteeläisen Pekka Pekkisen teke-

miä. Museorautatieyhdistys ry:n pitkäaikaisena puheenjohtajana ja Jokioisten Museorautatien toiminnan tukijana Erkki Einola tahtoi tähän liittyvät kirjat lahjoittaa näille järjestöille.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuralle lahjoitettiin laaja ja mo-

nipuolinen osa Einolan kirjastosta, lähinnä karjalaisen perinteen keräämiseksi ja tutkimiseksi. Turun Yliopiston oikeustieteen tiedekuntakirjasto sai suuren kirjamäärän. Lisäksi monet yksityiset henkilöt ovat saaneet valita kirjoja tästä tavattoman suuresta kir-

jamäärästä.

Lahjoitusten päätteeksi Erkki Einolan kodin avaimet luovutettiin hänen sisarensa terveydenhoitaja Anna-Liisa Einola Suomalaisen Kirjallisuuden Seuralle veljensä tahdon mukaisesti.

Huittisten Sotilaspojat "Jääkärien jäljillä"

Vienan Karjala, Karjalan kannas ja Baltian maat ovat kiehtoneet Huittisten Sotilaspoikia kesäisillä retkillään. Tämä matka tehtiin Viroon ja Latviaan Riian lahdel- le Liepajaan Sotilaspoikien puheenjohtaja Pentti Tiutun johdolla. Liepaja tuli tutuksi suomalaisille jääkäreille, jotka saivat sotilaskoulutusta lähes vuoden ajan palvellessaan "Kuninkaallisessa Preussin Jääkäripataljoona 27:ssä".

Menomatalla sotilaspojat tutustuivat suureen sankarihautausmaahan, jonne on haudattu 2100 sankarivainajaa. Se on omistettu Latvian vapaustaistelussa sekä 1. maailmansodassa kaatuneille sotilaille. Matkalaiset pysähtyivät myös Klapkalntzemin kylässä, jonne on haudattu viisi suomalaista jääkärää. He kaatuivat syksyllä 1916 Riianlahden taisteluissa. Suomalais- ten nimet ovat kauniissa muistomerkillä, ja kyläläiset pitävät sen hyvässä kunnossa.

Liepajan kaupungissa tutustumiskohteena oli Pyhän Kolminaisuuden kirkko, joka on raken-



Sotilaspojat pysähtyivät kunnioittamaan suomalaisten jääkärien muistoa Kuninkaallisen Preussin Jääkäripataljoona 27. muistomerkillä Latviassa.

nettu vuosina 1742-1758. Kirkko on ulkoasultaan myöhäisbarok-

kityyliä ja sisältä barokki- ja rokokootyyliä, ja siellä on Euroo-

pan suurimmat urut. Kirkossa on muistotaulu suomalaisil-

le jääkäreille, jotka vannoivat uskollisuutta Suomen lailliselle hallitukselle täällä lipun vihkimistilaisuudessa 13. helmikuuta 1918. Liapajasta jääkärien pääjoukko lähti Suomeen helmikuussa 1918.

Matkan verrattomana oppaana Latviassa oli latvialainen Jurmalasta kotoisin oleva Juris Kaltis.

Matkalla oli mukana mm. Kiisken Väinö sukujuuriltaan Muolaasta, Kiurun Pekka sukujuuriltaan Vpl. Pyhäjärveltä ja Punkarin Paavo Jaakkimasta.

Paluumatkalla Suomeen Matti Lähtenmäki ja Kauko Marku kertoivat Sotilaspojille varsin laajasti jääkärihistoriasta ja sen mielenkiintoisista historias- ta. Saimme todeta, että suomalaiset jääkärit näyttelivät merkittä- vää osaa Suomen kohtalon vuosina niin ensimmäisessä kuin tois- sessakin maailmansodassa.

Paavo Punkari
Huittinen